

Asia: VM/276/00.01.00.01/2018

Julkisen hallinnon linjaukset tiedon sijainnista ja hallinnasta

Yhteenveto

Kommentit yhteenvetoon:

-

Taustaa linjauksille

Kommentit taustaan:

-

Linjausten tavoitteet

Kommentit tavoitteisiin:

-

Pilvipalveluiden edut sekä toteutus- ja palvelumallit

Kommentit:

-

Pilviteknologian edut

Kommentit:

-

Palvelumallit

Kommentit:

-

Toteutusmallit

Kommentit:

-

Tiedon ja palveluiden sijainti, hallinta ja ohjaus

Kommentit:

-

Tiedon käsittelyn vaatimukset

Kommentit:

-

Palveluiden ohjaus

Kommentit:

-

Haasteet

Kommentit:

-

1. Pilvipalveluita tulee käsitellä kuin mitä tahansa muutakin ICT-palvelun hankintaa tai muutosta

Kommentit:

Hankintalakia ja muuta valtion hankintaohjeistusta ja menettelytapoja on noudatettava myös pilvipalvelujen hankintojen yhteydessä

2. Tiedon sijaitessa Suomen rajojen ulkopuolella erityistä on kiinnitettävä huomiota sopimukseen, palvelun jatkuvuuden turvaamiseen ja tiedon saatavuuteen

Kommentit:

Näihin seikkoihin on aina kiinnitettävä huomiota. Eu-säädökset on myös huomioitava. DDOS hyökkäytilanteissa on ainoa käytännön toimiva esto ollut ulkomaanliikenteen keskeyttäminen jolloin näissä tilanteissa palvelut tulevat olemaan pois käytöstä jollei niihin erikseen osata luoda säännöksiä.

3. Pilvipalvelun tulee täyttää hankkivan osapuolen palveluhyöty ja -takuuvaatimukset

Kommentit:

Hankinta toteutetaan hankinta-asiakirjojen määrittelyn pohjalta

4. Mikäli pilvipalvelut tarjoavat parhaan palveluhyödyn ja -takuun, eikä muita esteitä ole, tulisi se ensisijaisesti valita

Kommentit:

Hankinnan päätösperusteet on pystyttävä perustelemaan ja on osattava kertoa ne etukäteen

5. Pilvipalveluiden palveluhyötyä ja -takuuta tulee arvioida säännöllisesti vähintään kerran vuodessa ja oleellisten sopimusehtojen muuttuessa.

Kommentit:

Sopimuksien seurannassa ja muutospykälissä oltava asiakkaan etua turvaavat menetettelyt

6 Viranomaisen ylläpitää listaa hyväksytyistä palveluntarjoajista

Kommentit:

Millä perusteella ja mikä taho suorittaa valinnan. Onko kyseessä tarjouksen jättämiseen liittyvä hyväksyntäprosessi ja millä perusteella poissulkeminen tehdään.

7. Julkisen tiedon käsittelyä ei rajoiteta

Kommentit:

-

8. Henkilötietoa ja suojaustason IV tietoa voi käsitellä julkisessa pilvessä, kun tietoturva ja -suoja on asianmukaisesti toteutettu ja todennettu

Kommentit:

-

9. Suojaustason III tietoa voi käsitellä viranomaisen hyväksymissä pilvipalveluissa

Kommentit:

Mikä viranomaisen hyväksyy tämän: turvallisuustahot, hankintaorganisaatio, palvelunkäyttäjä vai esim. valtori palvelutoimittajana

Suosituksia toimenpiteiksi

Kommentit:

Minkä tahon tehtäviä yllä luetellaan. Syntykö näiden pohjalta valmiit palvelut/palveluntarjoajat virastolle

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Olemme odottaneet selkeää linjausta pilvipalvelujen tuottamiseen ja hankintaan liittyviin kysymyksiin jo pidemmän aikaa. Katsomme lausuttavana olevan asiakirjan olevan melkoisen keskeneräinen ja jopa puutteellinen, koska se ei näkemyksemme mukaan merkittävästi selkeytä tilannetta eikä anna yksittäiselle virastolle muuta mahdollisuutta kuin itse ryhtyä määrittelemään valintakriteerejä ja käynnistää kilpailutus ja valintaprosessi. Katsoisimme, että linjaukset eivät täytä asiakirjassa mainittuja tavoitteita kuin osin.

Virastojen itsenäinen toiminta tässä asiassa johtanee sekavaan tilanteeseen pilvipalvelujen hankinnassa, sopimuksissa ja käytännön ict-tuotannossa. Sekavassa tilanteessa on useita toimittajia, monia sopimuksia, erilaiset kustannustasot, suuri määrä erilaisia tuotantoehtoja ja sopimusten juoksuaikoja. Sekava tilanne ei todennäköisimmin ole valtion kokonaisedun kannalta tyydyttävä. Tähän mahdollisesti syntyvään tilanteeseen jouduttaneen puuttumaan yhtenäistämistoimin jälkikäteen. Katsoisimme tämän virastokohtaisen hankintamenettelyn olevan vastoin valtion ajamaa yhtenäisempää hankintapolitiikkaa ja yhteisten järjestelmien käyttöä. Mielestämme monet peruspilvipalvelut ovat selkeästi toimialariippumattomia palveluita ja siten kuuluvat Valtorin tehtäväkenttään. Odotamme linjausta yhteisten pilvipalvelujen hankinnasta ja käyttöönnotosta.

Toivoisimme linjauksissa myös selkeämpää kannanottoa turvaluokitusten suhteen. Pilvipalvelujen turvallisuuskysymysten ja turvaluokitusten toteutumisen arviointi ei ole virastojen toimialaa ja on siten niiden pätevyyksien ulkopuolella. Virastot voivat luokitella omia asiakirjojaan, mutta virastojen osaaminen palveluntuottajien turvaluokittelussa ja vertailussa ja järjestelmien teknisten turvallisuuskysymysten arvioinnissa lienee erittäin kyseenalaista. Palveluntuottajat eivät myöskään ole halukkaita kuvaamaan turvajärjestelyjään yksityiskohtaisesti ja siksi on olemassa suuri vaara, että virastot tekevät päätöksiä puutteellisin tiedoin.

Pilvipalveluja tarjoavat suuret kansainväliset yritykset, näiden yritysten toimitus- ja palvelusopimukset ovat jo kauan olleet lähes sanelupolitiikkaa. Yksittäisen viraston vaikutusmahdollisuudet turvallisuusasioihin ja turvallisuuden toteutustapoihin ovat näissä sopimustilanteissa erittäin rajoitetut.

Näemme myös mahdollisen pilvipalveluista irtautumisen tai toimittajan vaihtamisen sellaiseksi kysymykseksi johon emme tällä hetkellä osaa täydellisesti varautua. Emme myöskään ole havainneet nykyisten merkittävien pilvipalveluiden toimittajien erityisemmin varautuneen palveluntuottajan vaihtamiseen liittyviin tilanteisiin ja epäilemme sellaisen tilanteen johtavan melkoisiin yllätyskustannuksiin.

Jokela Jaakko
TEM - TEM/HEHA